

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

STRANDA ENERGI AS
Ødegårdsvegen 123

Vår dato: 26.05.2021

Vår ref.: 202005093-7

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Henrik Hveding

Vurdering av konsesjonsplikt for oppgradering og utvidelse av Fausa kraftverk i Stranda kommune

NVE har mottatt brev fra Stranda Energi AS datert 13.05.2020 med anmodning om konsesjonspliktvrdering for oppgradering og utvidelse av Fausa kraftverk. NVE skal på bakgrunn av fremlagte opplysninger avgjøre om utbyggingen medfører skader eller ulemper for allmenne interesser i en slik grad at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Eksisterende anlegg og konsesjonsforhold

Fausa kraftverk er et vannkraftverk ved Storfjorden ca. 8 km fra Stranda i Stranda kommune i Møre og Romsdal. Kraftverket på kote 4,5 utnytter et fall i Fausaelva fra reguleringsmagasinet Nysætervatnet på kote 340 ned til Storfjorden. Kraftverket ble satt i drift i 1951 med ett aggregat på 5,1 MW. I 1976 ble det utvidet med ett aggregat til på 2,1 MW. Vannveien består av en tunnel øverst og frittliggende trykkrør på fundamenter ned til kraftstasjonen. Det er brukt tre- og stålrør. Trerøret ble installert i 1975 og stålrøret er delvis fra 1948 og delvis fra 1920.

Stranda Energi AS disponerer to kraftverk som utnytter vannet fra Nysætervatnet. I NVEs konsesjonssystemer er disse omtalt som Fausa II med kraftverks-ID 81, og Fausa I med kraftverks-ID 1041. Det er Fausa II som benytter vannet direkte fra Nysætervatnet, mens Fausa I benytter vann fra den mindre dammen «Brune» på omkring kote 246. Fausa I blir i søknaden omtalt som Fausa III. Dersom det i vedtaket er behov for å skille på de to kraftverkene blir kraftverkene omtalt med navnene fra NVEs systemer. Fausa II for det nå omsøkte tiltaket og Fausa I for det mindre kraftverket ved siden av. Ellers vil det omsøkte tiltaket bli omtalt som kun Fausa kraftverk.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

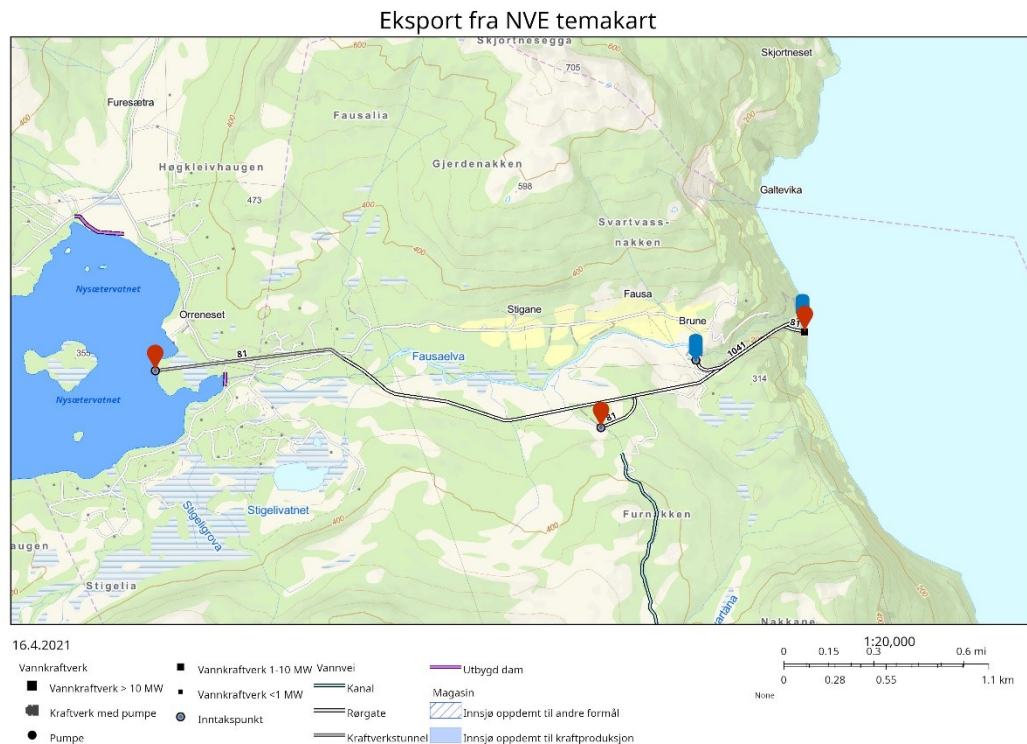
Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kartet under er en oversikt over de to anleggene, der inntak og kraftstasjon for Fausa II er markert med rødt og inntak og kraftstasjon for Fausa I er markert med blått.

Figur 1 - Oversiktskart over Fausakraftverkene.

I dag finnes følgende konsesjonsforhold og avtaler for kraftverket:

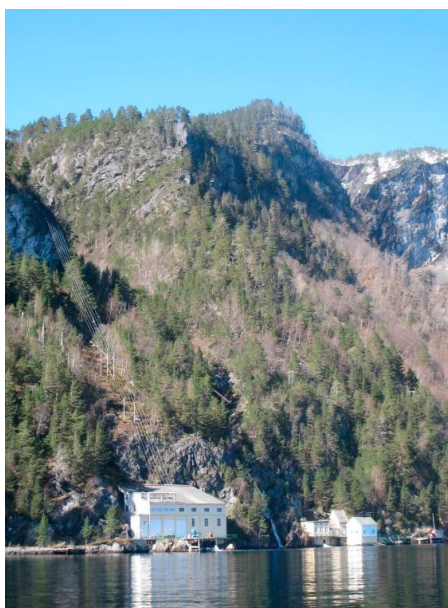
1. Tillatelse for Stranda kommune til ytterligere regulering av Nysætervatnet m.v. i Fausavassdraget, Møre og Romsdal Fylke, meddelt ved kgl. resolusjon av 8 mai 1952.
2. Tillatelse for Stranda Komm. Elekrisitetsverk til overføring av Svartåa og Auskarsgrova til Fausavassdraget, Møre og Romsdal fylke, meddelt ved kgl. resolusjon av 25 november 1960.
3. Intensjonsavtale mellom Stranda Energiverk, Stranda kommune og Sykkylven kommune, datert 28.04. 2004, vedrørende tapping av Nysætervatnet.
4. Stranda Kommunale Elekrisitetsverk og Grunneiere har en signert avtale datert 29. april 1960 om at Stranda Kommunale E-verk får løyve til å overføre flomvann fra Auskarsfeltet (Auskargrova) til Nysætervatnet.

Eksisterende inngrep

Det er mye hytter rundt Nysætervatnet med tilhørende vei. Det er også vei til inntaket til Fausa I kraftverk som ligger på kote 246 i Fausaelva. Ved fjorden er det bygget kai der kraftverket ligger. Fra Fausa kraftverk går to 22 kV linjer, en langs Fausaelva (HL215) mot Nygård og en til Stranda (HL220). 132 kV linjen Sykkylven-Stranda krysser Fausaelva ca. ved kote 310.

Nysætervatnet er regulert og det er etablert to dammer, dam Nysætervatn og dam Ramstad. Fra Nysætervatnet føres vannet gjennom en tunnel som har en lengde på 1060 m.

Fra tunnelen føres vannet videre gjennom et 2900 m langt frittliggende trykkrør på fundamenter ned til kraftstasjonen. Kraftstasjonen ligger på en kai nede ved Storfjorden, vist på bildet under.

Figur 2: Bilde av kraftverk ved Storfjorden. Kilde: Anmodningen

Tiltaket

		Dagens anlegg	Oppgradert anlegg
Slukeevne maks	m ³ /s	2,6	3,3
Slukeevne min	m ³ /s	0,21	0,43
Installert effekt	MW	7,2	9,2
Produksjon, årlig middel	GWh	38	44,4

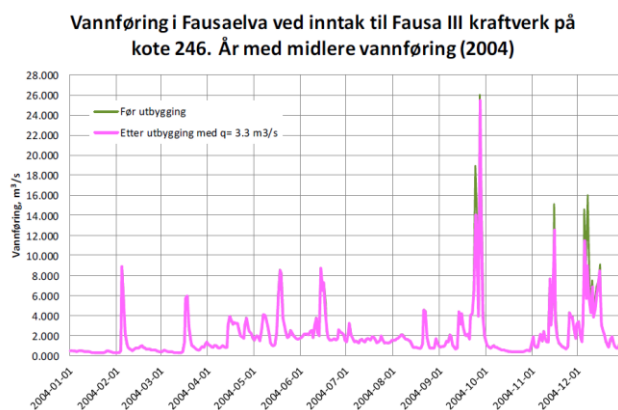
I forbindelse med oppgraderingen planlegges det å fjerne eksisterende lukehus og eksisterende luke. Ved det dykkede inntaket er det planlagt en ny betongkonstruksjon hvor en ny varegrind med areal ca. 4 m² installeres. Det er forutsatt nedtapping av magasinet gjennom eksisterende vannvei til Fausa kraftverk i forbindelse med installasjonen. Til eksisterende lukehus må det bygges en ny ca. 365 m lang vei som vil bli brukt i forbindelse med riving av lukehuset og bygging av det nye inntaket. Veien er midlertidig og det arronderes tilbake etter utbyggingen er ferdig.

Lengden på tunnelen er 1060 m med tverrsnitt ca. 5 m². Tunnelen er ikke inspisert, men det antas at det ikke er behov for større tiltak utover rensk. Betongproppen er plassert ca. 50 m inn i tunnelen fra nedstrøms ende. Det forutsettes påkobling på eksisterende rør gjennom betongproppen, eventuelt montert nytt stålrør gjennom proppen.

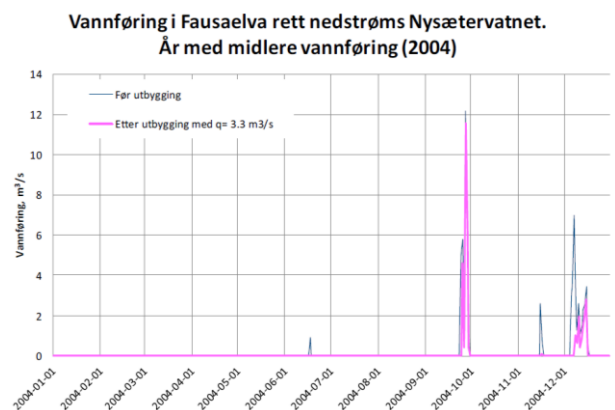
Eksisterende trykkrør skiftes i sin helhet ut med nye på grunn av alderen. De nye rørene legges parallelt med de eksisterende rørene, i grøft de øverste 2550 m. De nederste 350 meterne legges rørene på fundamenter på grunn av bratt terreng. Her følger de nye rørene eksisterende rørtrase. Eksisterende traktorvei langs dagens rørtrase er ca. 3,0 m bred. Den utvides til nødvendig bredde og suppleres med mindre avkjøringer der hvor den nye rørtraseen avviker fra den gamle. Dette er et midlertidig inngrep, og veien fjernes og terrenget arronderes etter utbyggingen.

Eksisterende aggregater er planlagt rehabilitert for å øke virkningsgrad og slukeevne. Det er planlagt å bytte ut noen komponenter og sende andre til rehabilitering. Dette vil øke effekten til inntil 9,2 MW.

På grunn av at tiltaket øker slukeevnen til kraftverket, er det forventet at vannføringen nedenfor Nysætervatnet vil minke noe. Figurene under er hentet fra søknaden og viser vannføring i Fausaelven før og etter tiltaket. Grafene viser vannføring for et år med midlere vannføring for et punkt ved inntaket til Fausa I kraftverk og et punkt rett nedstrøms Nysætervatnet.

Figur 3 - Hydrogram inntak Fausa I kraftverk

Figur 4 - Hydrogram avløp Nysætervatnet

Driftssimuleringer med kraftverket i drift har gitt følgende resultater for oppgradert anlegg: I middel for perioden 1988-2018 passerer ca. 86 l/s inntaket og renner til elva, tilsvarende ca. 4 % av middelvassføringen i Fausaelva ved Nysætervatnet. Resten (96 %) brukes til produksjon. I dagens anlegg brukes 91 % av vannføringen til produksjon og 9 % renner i Fausaelva som flom.

Høring

Planene ble sendt på begrenset høring til Stranda kommune, Sykkylven kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og Statsforvalteren i Møre og Romsdal, med høringsfrist 17.12.2021. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Stranda kommune uttaler i brev datert 17.12.2020

«Stranda kommune har etter ei samla vurdering funne at det omsøkte tiltaket for å auke av installert effekt og slukeevne i Fausa kraftverk har stor overvekt av positive verknader og at det ikke gir grunnlag for krav om konsesjonshandsaming ut i frå allmenne interesser.»

Kommunen er ellers enig med Statsforvalterens uttalelser.

Sykkylven kommune uttaler i brev datert 11.12.2020

«Sidan Fausa kraftverket vart sett i drift i 1951, har der for områda kring Nysætervatnet skjedd ei formidabel auke i friluftssinteressene. Mengda av bygde og innregulerte nye hyttetomter er vesentlege. Dette gjeld både for områda både i Sykkylven kommune og for områda i Stranda kommune. Og eit stort omland nyttegjer seg dette tilbodet. Sykkylven kommune vil derfor peike på at områda kring Nysætervatnet har vesentlege friluftssinteresser, både av lokal og regional verdi. Områda kring Nysætervatnet er såleis ein «berekjelke» i det å tilby rekreasjon og friluftsliv for eit stort omland, både sommar og vinter. Skiløyper, og med det eit godt og tenleg løypetilbod tilpassa bruk av trakkemaskin, er vesentlege omsyn å ivareta. Ein av dei mest nytta er løypa kring Nysætervatnet, Fjellseterrunden. Konkret for denne skiløypa rundt vatnet kan det vere ei føremon at slukeevna aukar, då høg vannstand tidvis kan vere eit problem med omsyn til framkome med trakkemaskin. Til dømes ved demninga hadde det vore til god hjelp om det der vart bygd opp eit «kryssningspunkt» slik trakkemaskina fekk ein betre og sikrere trase for å ta seg forbi den «kanalen» som i dag går inn mot demninga og periodevis sperrer for tenleg framkome.

Mange nye hytter, frå mest ingen i 1951, til for Sykkylven ca 450 per i dag, og etter vedtekne planar truleg ei vidare dobling fram forbi år 2030, medfører i seg sjølv meir fokus på rekreasjon og friluft, men og meir behov for kontrollerte tilhøve med omsyn til vatn og avløp.

Det er viktig at både oppdemming og nedtappinga skjer med god omsyntaking til det omkringliggande. Viser her eksv. til avtale om å prøve å unngå nedtapping av Nysætervatnet lengre ned enn til kote 332,3. Ei strengare omsyntaking til rekreasjon, natur- og friluftsliv bør i dag vere ei naturleg, og krevd tilpassing. Dette ut i frå den endringa som har skjedd i tid og tilhøve sidan driftsstarten i 1951.

Sykkylven kommune har ved søknad av 2017 søkt Stranda kommune om utslepp av avløpsvatn via Fausa, utan at det for dette per no har kome til ei løysing. At rørgata no skal fornyast, gir begge kommuner eit nytt høve til å frakte avløpsvatnet frå sine hytteområder til sjø. Sykkylven kommune ber derfor om at det som avbøtande tiltak i høve fortsatt energiproduksjon, så vert det samstundes etablert rørgate for avløpsvatn. Oppsummert ber Sykkylven kommune om at saka vert vurdert i lys av:

- At det vert bygd rørgate også for avløpsvatn.
- At det vert ved oppdemming/nedtapping lagt større vekt på avbøtande tiltak med omsyn til skiløyper, rekreasjon og friluftsliv. Avtalen om begrensa nedtapping må leggest til grunn.
- At det må legges til rette for best mogleg framkome med løypemaskin, ref. Fjellseterrunden.»

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal uttaler i brev datert 18.11.2020*«Biologisk mangfald*

Det er registrert eit hjortetrekk over Fausaelva omtrent der dagens rørgate kjem ut av tunellen. Nedgraving av nye trykkrør og fjerning av den gamle rørgata vil slik sett vere positivt. Ut over dette kjenner vi ikkje til registrerte naturverdiar i tiltaksområdet (Naturbase og Artskart).

Akvatisk miljø

Nysætervatnet er i dag regulert 13,0 m (kote 320,8 til 333,8). Det er ikkje søkt om endringar i reguleringsmagasin eller eksisterande overføringar. Vasstanden i Nysætervatnet vil bli endra

marginalt i normale og våte år i forhold til dagens regulering. Med auka slukeevne kan meir av flaumvatnet nyttast. I tørre år vil vasstanden særleg i april-mai og juli vere lågare.

Nysætervatnet (098-1957-L) er i Vann-nett vist som sterkt modifisert vassførekomst (SMVF) med risiko for at ein ikkje kan oppnå god økologisk tilstand (GØT). Påverknaden er «dammar, barrierar og sluser for vasskraftproduksjon». Det går fram at skal ein oppnå GØT må anlegget leggst ned, men at dette ikkje er samfunnsmessig gjennomførbart. I rapport frå Rambøll i 2014 blir det vist til at det er låge verdier av både næringsalter og planteplankton i vatnet: «Dette til tross for at det truleg er ei monaleg avrenning frå mini-reinseanlegg og hytter nær vatnet. Ei forklaring på dette kan vere at vassutskiftinga er god gjennom store deler av vassøyla då vatnet blir tappa ned jamnleg på grunn av kraftverket». Vatnet vart prøvafiska i 1994 og viste den gong at røye- og aurebestandane var for store. Vi kjenner ikkje til korleis bestandane er i dag. Fylkesmannen kan likevel vanskeleg sjå at det omsøkte tiltaket vil endre tilstanden i vatnet vesentleg i forhold til dagens regulering.

I gjeldande konsesjon er det ikkje krav til slepp av minstevassføring til Fausaelva. I følge søknaden er det ein avtale mellom kraftverket og Stranda og Sykkylven kommunar om at ein skal unngå å tappe ned vatnet lenger enn kote 332,3 i perioden 15.6-1.10 i normale tilsigsår. Dette kan ein halde fram med, utanom i tørre år.

Fausaelva (098-76-R og 098-075-R) er i Vann-nett vist som ein sterkt modifisert vassførekomst (SMVF) og det er ikkje lagt inn tiltak. Elva har vore regulert i snart 70 år og er i periodar nærare tørrlagt. Dette gjeld særleg nedre del av vassdraget (nedanfor Bruna (kote 248)). Konsekvensane av oppgraderinga vil vere at desse tørre periodane kan bli litt lengre.

Fausaelva mellom Nysætervatnet og Bruna er eit vassdragsavsnitt med fint potensiale for m.a. lokal bekkeare. I moderne vassforvaltning bør det vere krav om nok restvassføring til å sikre økologien i vassdraget. Slik sett burde det vore krav om minstevassføring her. Vi er klar over at dette først kan fremjast gjennom innkalling til revidering av konsesjonen, med mindre kraftselskapet på eige initiativ vel å sleppe vatn. Vi registrerer at selskapet ikkje har foreslått det.

Friluftsliv/landskap

I våre eldre registreringar om friluftsliv (FRIDA-basen) er området sør for Fausaelva vist som regionalt friluftsområde. Dette er eit større fjellområde, som også inkluderer skianlegga på Strandafjellet og fjellområda rundt dette. Det er god tilkomst frå Fausadalen og sørover inn i dette området. Vi kjenner elles ikkje til andre friluftsverdiar enn dette, ut over det som kort er omtalt i søknaden.

Dagens regulering er negativt for friluftslivet rundt vatnet. Om vinteren er det ikkje trygt å ferdast på isen og i sommarhalvåret er strandsona varierande. Ei frivillig ordning med mindre regulering i sommarhalvåret kan halde fram, med unntak av i tørre år. Slik sett vil ikkje tiltaket ikkje føre til vesentlege endringar for friluftslivet.

Tiltaket inneber at nye trykkrøyr blir lagt i grøft dei øvste 2550 m. Vi føreset at det gamle frittliggende røyret skal fjernast. Dette vil vere positivt for friluftslivet og landskapsopplevinga.

Forureining

Vi kan ikkje sjå at tiltaket vil føre til slik fare for forureining at det er naudsynt med særskilt handsaming etter forureiningslova.

Samfunnstryggleik

Areala langs Fausaelva og sideelver er registrert i NVEs aktsemdsdatabase for flaum. Dette er ei generalisert kartframstilling med låg nøyaktigheit. Det bør uansett lagast ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) for tiltaket.

Konklusjon

Med bakgrunn i den kunnskap vi har om området kan vi vanskeleg sjå at tiltaket rører ved almenne interesser i ein slik grad at vi vil krevje konsesjonsbehandling. Vi ser heller ikkje at tiltaket treng særskilt behandling etter våre sektorlovverk. For å reparere på skadane i Fausaelva med, nesten 70 års delvis tørrlegging av vassdaget, vil vi rå kraftselskapet om å vurdere slepp av minstevassføring.»

Møre og Romsdal fylkeskommune uttalte i brev datert 18.12.2020

«NVE har motteke søknad frå Stranda Energi AS om ei utviding av Fausa kraftverk treng konsesjon etter vassdragslovgjevinga. Søkaren ynskjer å skifte ut og grave ned trykkkrøyet og rehabilitere eitt aggregat. Tiltaket vil auke slukeevna frå 2,6 til 3,3 m³/s. Dette til auke ytinga med 2 MW og produksjonen med 6,4 GW.

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde ingen særskilde merknader. Vi vil ikkje krevje konsesjonshandsaming i denne saka.»

Stranda Energi har fått mulighet til å kommentere høringsuttalelsene og hadde følgende kommentarer:

«Det foreligger høringsinnspel frå følgande interessentar:

- Stranda kommune*
- Sykkylven kommune*
- Statsforvalteren i Møre og Romsdal*
- Møre og Romsdal fylkeskommune*

Det foreligger kun særskilte merknader fra Sykkylven Kommune.

Innspill frå Sykkylven kommune:

- At det vert bygd røyrgate også for avløpsvatn.*

Svar : Vi har vore i dialog med Sykkylven kommune om at vi på anbodet for a bygge ny røyrgate, kan ta med ein opsjon på at det samtidig skal leggst røyrleidning for avløpsvatn.

- At det vert ved oppdemming/nedtapping lagt større vekt på avbøtande tiltak med omsyn til skiløyper, rekreasjon og friluftsliv. Avtalen om begrensa nedtapping må leggst til grunn.*

Svar : Vi har avtale med Sykkylven kommune om at vi skal forsøke å unngå å tappe Nysætervatnet mindre enn 1,5 meter under HRV i perioden 15. juni - 1. oktober .

- At det må leggst til rette for best mogleg framkome med løypemaskin, ref Fjellseterrunden.*

Svar: Vi er i dialog med Sykkylven kommune om å tilrettelegge for at ein enklare skal kunne leggst skiløype forbi ved inntaksdammen

Stranda Energi vurderer innspela som i imøtekomne at det ikkje gir grunnlag for krav om konsesjonshandsaming ut i frå allmenne interesser.»

NVEs vurdering

Vannressursloven § 8 slår fast at «*Ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget[...].uten[...]konsesjon fra vassdragsmyndigheten.*» Oppgraderingen av Fausa kraftverk skal altså konsesjonsbehandles dersom det kan være til «*nevneverdig skade eller ulempe*» for allmenne interesser. Det innebærer at NVE i nåværende fase må vurdere tiltakets mulige skader og ulemper.

Det er nye negative virkninger ut over den eksisterende situasjonen som skal vurderes, og det er kun skade eller ulempe, altså negative virkninger som er relevant. Hovedsakelig er det virkninger i selve vannstrengen som skal tas i betraktning. I dette tilfellet må NVE vurdere mulige nye virkninger sett i forhold til eksisterende situasjon. En avveining av både fordeler og ulemper blir først aktuelt dersom tiltaket faktisk skal konsesjonsbehandles.

Kunnskapsgrunnlag

Stranda Energi AS har i anmodningen om konsesjonspliktavurdering med vedlegg redegjort for eventuelle konsekvenser som følge av en utvidelse i Fausa kraftverk. Det har også kommet inn nyttige opplysninger i høringsrunden. NVE har i tillegg gjort egne søk i Artskart og Naturbase 22.03.2021. NVE registrerer at høringspartene mener kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig.

Sammen med mottatte høringsuttalelser, kjent kunnskap og vår egen erfaring mener vi kunnskapsgrunnlaget om tiltakets virkninger er tilfredsstillende, tatt i betraktning tiltakets omfang og risiko for skade, jf. naturmangfoldloven § 8. NVE mener derfor at føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 ikke er relevant i denne saken.

Mulige skader og ulemper for allmenne interesser

Gjennom høringsrunden har det ikke kommet inn særlige bekymringer for tiltakets virkning på elvens biologiske mangfold. Fausaelva har vært tørrlagt i nesten 70 år som følge av reguleringen av Nysætervatnet, og søker opplyser om at det ikke finnes fisk i elven. Møre og Romsdal fylkeskommune, med ansvar for ferskvannsfisk, har ingen innvendinger mot dette. NVE mener derfor det er grunn til å tro at det ikke er store fiskeinteresser i Fausaelven.

Ulempene for biologisk mangfold vil dermed mest sannsynlig være begrenset til eventuell flora i elvestrengen som er avhengig av den vannføringen vi ser i dag. Elven har vært tørrlagt lenge, og ifølge søk i naturbase og artskart er det ikke registrert noen verdifulle naturtyper eller rødlistede arter i tilknytning til elvestrengen. Derfor er det nærliggende å tro at tiltaket ikke vil ha nevneverdige ulemper på allmenne interesser når det gjelder biologisk mangfold knyttet til elvestrengen.

Det vil kunne oppstå negative effekter av tiltaket knyttet til vannstand i Nysætervatnet og brukerinteressene rundt vannet i form av hyttefeltene som ser på og anvender vannet til friluftsførmål. Statsforvalter skriver i sin høringsuttalelse at dagens regulering er negativt for friluftsførmålene på grunn av usikkerhet på vinteren og varierende strandsone på sommeren. Søker opplyser at tiltaket kan føre til større vannstandsforskjeller i april-mai og juli, enn det man ser i dag. Det eksisterer en intensjonsavtale mellom Stranda energiverk AS og kommunene Stranda og Sykkylven om at Nysætervatnet ikke skal tappes lengre ned enn kote 332,3 i perioden 15.6-1-10 i normale tilsigsår.

NVE er enig med høringspartene i at redusert vannstand og noe større vannstandsvariasjon i noen grad vil kunne fremstå negativt for opplevelsen av landskapet. Den nye middelvannstanden er likevel innenfor eksisterende reguleringsgrenser, og således en vannstand som forekommer jevnlig også ved dagens forhold. Etter NVEs syn vil ikke en noe lavere middelvannstand, innenfor eksisterende reguleringsgrenser, være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser.

En stor del av tiltaket er utskifting av rørgate. Rørgaten er i dag i dagen på fundamenter og det er planlagt å legge denne i grøft parallelt med dagens rørgate. Ulemper fra dette er inngrep og anleggsarbeid for å grave grøft og fjerne eksisterende rørgate. Søker opplyser imidlertid at dette ikke vil beslaglegge permanente arealer da berørte områder vil bli arrondert. Det samme gjelder midlertidige veier som blir bygget for å gjennomføre anleggsarbeidet.

På bakgrunn av dette vurderer NVE det til at det omsøkte tiltaket ikke fører til nevneverdige ulemper utover dagens situasjon. Vi mener at våre vurderinger er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven, jf. §§ 8 - 12. Tiltaket er etter vårt syn ikke i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. §§ 4 og 5.

Vannforskriften

Det planlagte tiltaket berører vannforekomst Fausaelva (098-76-R) og Nysætervatnet (098-1957-L), som er sterkt modifiserte vannforekomster. Den økologiske tilstanden for vannforekomstene er ifølge vannnett karakterisert med godt økologisk potensial. Etter vår vurdering vil ikke det planlagte tiltaket medføre endring av den økologiske tilstanden verken for Fausaelva eller Nysætervatnet, og det er dermed ikke relevant med en vurdering etter vannforskriften § 12.

Konklusjon

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at fremlagte planer om økning av installert effekt og slukeevne i Fausa kraftverk ikke berører allmenne interesser i en slik grad at det utløser konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven.

NVEs konklusjon forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte opplysninger i brev datert 13.05.2020. Dersom planene endres, må NVE vurdere konsesjonsplikt på nytt. Dette vedtaket har en gyldighet på fem år. Dersom byggearbeidene ikke har startet før det har gått fem år må saken legges frem for NVE for ny vurdering.

Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, gjelder vannressurslovens alminnelige regler om vassdrag. NVE henviser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser.

Anlegg som ikke er bygget i samsvar med planer godkjent av NVE, herunder planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater, jf. forskrift om el-sertifikater § 9, 2. ledd, bokstav a. Vi gjør også oppmerksom på at iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon er straffbart etter vannressursloven § 63.

Videre oppfølging

I medhold av post 12 i vilkårene i gjeldende konsesjon kan NVE følge opp planlegging, bygging og drift av anlegget. Detaljplan for tiltaket vil bli sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn før den skal godkjennes av NVE. Dersom nye områder skal tas i bruk må tiltakshaver være forberedt på å gi en konsekvensvurdering av dette, slik at detaljplanene inneholder de nødvendige opplysninger. Tiltakshaver bes kontakte NVEs miljøtilsyn på regionkontoret i Førde for å avklare forhold rundt godkjenning av detaljplanene.

Idriftsettelse av kraftverk skal meldes inn på skjema som finnes på www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/vannkraft/. Dette gjelder også opprusting og utvidelse av eksisterende anlegg.

Det må søkes om klassifisering av vannveier etter dampsikkerhetsforskriften. Informasjon og skjema for klassifisering finnes på våre nettsider www.nve.no.

Tiltakshaver må selv avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Forholdet til annet lovverk

Energiloven § 3-1 første ledd sier at «*Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi kan ikke bygge, eies eller drives uten konsesjon. Det samme gjelder ombygging eller utvidelse av bestående anlegg.*» Etablering av nye eller endringer i eksisterende elektriske anlegg tilknyttet Fausa kraftverk, er konsesjonspliktig etter energiloven. Søknad om anleggskonsesjon sendes til NVE.

NVE forutsetter at krav som følger av forurensningsloven etterleves ved utførelsen av tiltaket. Eventuelle uavklarte forhold tas opp direkte med Statsfovalteren i Møre og Romsdal.

Dersom nye arealer tas i bruk må forholdet til kulturminneloven avklares med Møre og Romsdal fylkeskommune.

Øvrige merknader

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers eget ansvar å sørge for nødvendige avklaringer. Vi anbefaler at det tas kontakt med lokal områdekonsesjonær for slik avklaring.

Har kraftverket en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se rundskriv om dette på www.toll.no. Rundskrivet kan også fås på nærmeste tollsted.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Det kan være utfordringer knyttet til koronaviruset, blant annet for saker som ønskes behandlet politisk. Dersom det ikke er mulig å sende en klage innen tre uker, må det sendes en begrunnet søknad om utsatt klagefrist til nve@nve.no. Se også informasjon om frister i forbindelse med koronapandemien på våre nettsider: <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/andre-nyhetssaker/nves-frister-gjelder-som-normalt-soknader-behandles-enkeltvis/>.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Møre og Romsdal fylkeskommune
STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Stranda kommune
SYKKYLVEN KOMMUNE

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.

Sakskostnader

Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Orientering om rett til å klage

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.